

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre . . . 200 Lei
 Félévre 100 Lei
 Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETME NYEK DIJA:
 milliméter díjszabás szerint.

Nyilttéri közlemények sora:
 25 Lei.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Sándory Mihály.

Megjelenik vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Regele Ferdinand-ut 34.
 (Sándory-ház.)

Kéziratokat esütörtök estig
 fogadunk el.

Telefon: 14.

Egyes szám ára 4 Lei.

GYERGYÓ

A Csiki Magánjavak ügye.

A Rador félhivatalos sajtóiroda még a Csiki Magánjavak tárgyalására kiküldött bizottságnak augusztus 29-ére kitűzött gyűlése előtt két nappal azt a hirt lanszirozta, hogy a magyar delegátusok és a román kormány kiküldöttjei között megegyezés létre nem jöhetett a Magánjavak kérdésében, mert a magyar delegátusok azt állítják, hogy a vagyon tulajdonjoga a csiki székelyeké, míg a román kormány az álláspont helyességét kétségbe vonta és ragaszkodik ahhoz a helytálló felfogáshoz, mely szerint a csiki székelyek csak bérlői voltak a vagyonnak, tulajdonjog nélkül, mert a tulajdonjog mindig a magyar államé volt s mint ilyen, az impérium átvételével a román államra szállt.

Ezt a nyilván megfelelő céllal elhelyezett beállítást Pál Gábor dr. orsz. képviselő, a magyar delegáció vezetője, azonnal megcáfolta s felhozta azt, hogy a román kormány az év május 15-én tett ünnepélyes ígéretének, amely szerint kötelezte magát arra, hogy a legközelebbi idő alatt a békés megegyezés megkísérlésére a népszövetségi panasz aláírót meg hívja a tárgyaló asztalhoz, — olyan formában igyekezett megfelelni, hogy ígérete után egy hónappal, június 19-ére hívta össze az első ülést, amelyen azonban a román kiküldöttek a békés megoldási módokra nézve még csak propozícióval sem álltak elő, míg a második értekezletet csak 69 nappal később, augusztus 29-ére hívta össze, tehát közel két és fél hónap után és akkor is a népszövetségi ülésnek szep-tember 7-én kezdődő szessziója előtt egy héttel.

Ez a szándékos késlekedés, valamint az eseményeket megelőző félhivatalos közlemény megjelenési ideje és hangja világosan dokumentálják a kormány békés megoldási hajlandóságának komolytalanságát.

Az augusztus 29-iki tárgyalásokról kiadott

kommuniké élénk fényt vet arra a taktikázásra, amellyel a román kormány a csiki székelységnek ezt az égbekiáltó sérelmét kezeli. Röviden azt határozta a román delegáció, hogy — más-
 kor fog határozni. Alább szószerint közöljük különben a román kiküldöttek által a tárgyalásokról kiadott kommunikét s így abból mindenkinnek módjában áll véleményt alkotni az ügy állásáról s a békés szándéknak a román kormány részéről való mikénti értelmezéséről:

„A csiki javak kérdésének tanulmányozására kiküldött román bizottság augusztus hó 29-iki ülésében közölte a Népszövetséghez intézett panasz aláíróinak képviselőivel a román kormány egy nyilatkozatát azokra az elvekre vonatkozólag, melyek vezetni fogják a javak kezelése és jövedelmeik hováfordítása tekintetében.

A román bizottság arra kérte a kérelmezők képviselőit, hogy írásba foglalva közöljék a román kormány nyilatkozatára vonatkozó észrevételeiket.

A kérelmezők szóbelileg közölték ama alapelveket, amelyeket ők alkalmasnak találtak a kérdés megoldására.

A bizottság a kérelmezők által előterjesztett pontokra nézve jelentést fog tenni az illetékes hatóságoknak s egy utólagos ülésben fogja közölni a román kormány válaszát.

Ez a nyilatkozat nyilvánvaló kibúvó és semmi más célt nem szolgál, mint az egyenes válasz megkerülését és az ügy további halogatását. Lehet, hogy Genfben beválik ez a politika, — ámbár ott is rá fognak egyszer jönni arra, hogy a kormánynak mi a célja, — de hogy a székely nép körében elkeseredést idéz elő, azt mondanunk sem kell. Ime, így akar a kormány barátságos viszonyt létesíteni a székelyekkel.

szony szent Erzsébet nyomában. 3. Imets Károly dr.: Pádai szent Antal igazi arca. 4. Elnöklő püspök: Utravaló zárzó gyanánt.

Este fél 6 órakor szentségi körmenet a Temető-, Csere-utcán, a Ferdinánd király uton és a piactéren. Körmenet után befejező beszédet tart a plebáni templomban: P. Trefán Leonárd.

A rendezőség kéri a körmenet utvonálán a házak kivilágítását, a kirakatok díszítését. A nagygyűlésre jövő papok hozzanak karinget magukkal. Gyönyörű Krisztus király-képek a népszövetségi irodán kaphatók 5—12 lejes árbán. Gyertyát a körmenethez a helyszínén lehet olcsón vásárolni.

Az itt szállásoló vendégek érkeznek: szeptember 4-én, pénteken az öt óras és este 11 óras vonattal, 5-én a reggel kilences vonattal, továbbá pedig ugyanezen napokon autókcal és szekerekkel. Autók és szekerek Szabó Károly vendéglősnél ingyen állhatnak be.

Gyilkostói hírek.

Gyilkostói nyaralótársaság Bánati telepe.

Egyik előző számunkban már említettük volt, hogy a közbirtokosság igazgatósága a Gyilkostói nyaralótársaság Bánati telepének előkészítő bizottságától Temesvárról levelet kapott, melyben a Gyilkostónál létesítendő weekend házak és villák építésének feltételeiről részletes tájékoztatást s egyben építkezési anyagra is árajánlatot kérnek.

A közbirtokosság igazgatósága múlt vasárnapi ülésén foglalkozott az ügygel s egyhangulag elhatározta, hogy a temesváriak kérését a legmelegebben támogatja s mindent el fog követni, hogy minél olcsóbban építkezhessenek.

Elhatározta továbbá, hogy megfelelő ingyen telket bocsát a temesváriak rendelkezésére. Terepszemle céljából az építkezés előkészítő bizottságát meg is hívta.

Hogy olcsó építkezési anyagot: fát, deszkát, léceket stb. is adhasson az építkezőknek, elhatározták a helyszínén egy fűrésznek a felállítását is.

Végül egy bizottságot is választottak azaz a céllal, hogy az igazgatóságnak a Gyilkostói építkezés körüli munkájában segítségére legyenek. A bizottság tagjai: dr. László Dezső v. kamarai képviselő, László Antal városi főmérnök, Gereöffy Csanád és Gy. Fazakas István.

Erre a szűkebb bizottságra hárulnak majd a Gyilkostelep kiépülésének helyes irányba való terelése, megfelelő irányelvek megadása s az okvetlen szükséges propaganda keresztülvitele. Legjobb propaganda természetesen a minél olcsóbb építkezési lehetőség. Ennek a feltételeit kell okvetlenül biztosítani, kezdetben akár áldozatok árán is.

Újabb telekigénylők.

Múlt vasárnapi ülésén az igazgatóság 17 újabb kérvényező ügyét tárgyalta. Örömmel értesülünk, hogy dr. Pál Árpád v. kamarai képviselő, a Keleti Újság főszerkesztője és sógor-
 nője Szántay Róza, valamint György Dénes kolozsvári tanár részére is telket szavazott meg a közbirtokosság.

Villateltet igényeltek még többek között: Miklós Ottó, Biró Ferenc, Biró Géza, Lőrincz István, Weinstein Ödön, dr. Benke Antal, Kiss János, Jakabffy Béla, Pál Vencel, stb. stb.

A gyilkostói film.

Ugy értesülünk, hogy a pár hét előtt esz-
 közölt gyilkostói propaganda film munkálatai

A hatodik Országos Kath. Nagygyűlés programja.

Szeptember 5-én, szombaton délelőtt fél 9 órakor Veni Sancte a plebáni templomban. Rövid szentbeszédet mond Csipak Lajos dr.

Fél 10 órakor az Országos Kath. Népszövetség ünnepi közgyűlése a főgimnázium tornatermében a következő tárgysorozattal: 1. Betegh Miklós: Elnöki megnyitó. 2. Sándor Imre: Évi jelentés: Kath. törekvéseink egy évi mérlege. 3. Biró Lajos: Népünk és intelligenciánk. 4. Blédy Géza: Az ifjúság szava.

D. e. 11 órakor a Kath. Akadémia közgyűlése a főgimnázium tornatermében. 1. Némethy Gyula dr.: Elnöki megnyitó. 2. György Lajos dr.: Főtitkári jelentés. 3. Scheffler János dr.: Az egyház joga a gyermekhez. (Székfoglaló.) 4. Czumbel Lajos: A magántulajdon természetjogi korlátai. (Székfoglaló.)

1 órakor közeled a Szabó Károly vendéglőjében.

I. D. u. 3 órakor a Szociális Szakosztály gyűlése a főgimnázium tornatermében. (Rerum Novarum tárgyalása.) Diszelnök: Pacha Ágoston dr., püspök. Elnök: Balázs Ferenc pápai prelátus. 1. Sulyok István dr.: A liberalizmus és a kollektívizmus. 2. Baráth Béla dr.: Ut-keresés a szociális kérdésben. 3. Paál Árpád dr.: A munkához való jog és a munkabér.

II. D. u. fél 5 órakor a Hitbuzgalmi Szakosztály gyűlése. (Casti Connubii tárgyalása.) Diszelnök: Fiedler István püspök. Elnök: Lestyán Endre dr., pápai prelátus. 1. Martzi Mihály: Az enciklika és a család. 2. Csatóry Adél:

Az enciklika és a nő. 3. Bartha Ignác dr.: Az enciklika és az állam.

Fél 7 órakor Litánia. Rövid szentbeszédet mond Márton Áron.

8 órakor műsoros ünnepély a Bukarestszálló színháztermében. Az estélyen Antal Áron novellával, Pakots Károly és Ujlaky János versekkel, a Székely Dalegylet énekszámmal, Bede Irén és Beldovits Emil páros jelenettel szerepelnek. Az estélyre belépődíj nincs, de a műsor megváltása kötelező.

Estély után vacsora és ismerkedés a Bukarestben.

Szeptember 6-án, vasárnap reggel 8 órakor a férfiak szentmiséje és közös áldozása a plebáni templomban és a nők szentmiséje és szentáldozása a ferencrendieknél.

Mise után reggeli a Szilágyi-féle cukrászdában.

D. e. 9 órakor ünnepi mise a felső piactéren. Tartja: Gr. Majláth Gusztáv Károly püspök. Beszél: P. Bangha Béla S. J.

Fél 11 órakor I. Diszgyűlés. 1. Majláth püspök: Megnyitó, üdvözlések. 2. Huszár Károly: Róma vagy Moszkva. 3. Gyárfás Elemér dr.: Az új római kérdés. 4. P. Bangha Béla: A sajtó a katolikus élettevékenységben.

Délben közeled a Bardóczy-féle kerthelyiségben.

Délután fél 4 órakor II. Diszgyűlés. 1. Metzger Márton: Mária és szentjeink. (Az ekezusi zsinatról való megemlékezés gyanánt.) 2. Zachariás Flóra szoc. testvér: Az erdélyi asz-

annyira előrehaladtak, hogy rövidesen bemutatásra kerülhet. A filmbemutató a helyi Urania mozgószínházban lesz. Kíváncsian várjuk, hogy a Gyilkostó fenséges szépségeiből mit és hogyan tudott megrögzíteni a filmoperátor.

Klimatikus gyógyhelyé minősítés.

Dr. László Antal városi főmérnök és dr. Nagy József városi ügyész a klimatikus gyógyhelyé való minősítés előmunkálatait már befejezték s már a napokban felterjesztik a vonatkozó aktákat az egészségügyi miniszternek.

Igy minden remény megvan rá, hogy legközelebb már 50%-os vasúti kedvezménnyel jöhetnek hozzánk a Gyilkostó rajongói. Hogy ennek következtében a Gyilkostó forgalma egy csapásra megsokszorozódik, emlitenünk is felesleges.

A magyar Golgotán.

Irta: Dr. Ábrahám Ambrus.

Balatonfüred, aug. 16-án.

Vasárnap reggel van. A balatonfüredi partok még csendesek. A hosszú nyárfasorok alatt csak magam ballagok. A nap végig önti verőfényes sugarait az ezerszínű s ezerarcu Balatonon s a parti hajóállomások motorosai himbálózva várják utasaikat, hogy átszaladjanak velük a tihanyi partokra.

A nap sugarai alábbhagynak, az ég komorrá kezd válni. A partok meglevenednek s hatalmas embertömegek hajókáznak át a tihanyi félszigetre. Vannak köztük fényes ruhában diszelve, beszédes érzéstelen dámák s öreg falusi anyókák, kik ujjai között rózsafüzért morzsolnak, sudár termetű, jól konzervált föld-birtokosok s kérges tenyerű szőlőkapások, kik balkezüikkel kabátgallérjukba markolva, nagy szomorúsággal, gondterhelten néznek a Balaton tiszta vizébe.

Az óra tízre jár s az istenitisztelet befejeztével esőrehajló sötét felhők alatt hatalmas embertömeg hőmpölyög a bencések ősrégi templomából a most épült tihanyi kálváriához, melyet a magyar nemzet áhitatos áldozatkészsége emelt a tihanyi félsziget legmagasabb pontjára kálváriát járó utolsó királyának, IV. Károlynak az emlékére.

A kálvária elején baloldalt fiatal hársfa áll, melyet a névtelen magyar hős fájává szentel

Veszprém püspöke. Karcsu növésű, egyenes törzsű fiatal hársfa, melynek tápláló nevelő-anya a Duna—Tisza közötti róna. Idegen földbe ültetve él itt azok helyett, kik idegen hant alatt névtelenül . . . jeltelenül pihennek.

El-el nézem ezt az emlékfácskát s a lekem messze-messze jár; nagy hegyek havas ormán, sziklás fensíkokon, árnyas lejtőkön, hegyipatakok partján s letarolt erdők, süvítő szelek készítette Karszton, hol halott magyarok fehér csontjai porladnak, „kiknek véréből fénylik Itália” s kiknek elhaló sóhaja keresztelte „a haza szent folyójává” a sebes Piavet.

Sok-sok ezer pléhskatulyát látok a felsőolaszországi skíói öreg falakban karrarai márványtáblával megjelölve s elszenesedett, korhadó fakeresztek merednek elém a tömösi szorosban, a Gyilkostó partján, a Magyaróson. Sósmezőn, Gorlicénél, Ravaruskánál s hideg Szibériában . . . Mindenható örök Isten, add meg nekik, mit életükben hiába kerestek . . .

Az ünneplő körmenet tovább halad, lassan fel a hegytetőre a Golgotát járó Krisztus szenvedéseit ábrázoló remek faragású oszlopok között, melyek a magyar megyék címerével vannak ékesítve. A hegytetőn kettős kerítéssel körülvett négyszögletes magaslaton áll a Golgota három keresztje. A három közül legnagyobb a középső, rajta a töviskoszorus Isten bronz alakja, mely a minden keresztény művészek legnagyobb problémáját, a szenvedéseket odaadással viselő Istenember arcát minden eddigiéik között a legmegkapóbban példázza. A mű Gyergyó szülöttének, Siklód Lőrincnek remek alkotása, mely évezredek át fogja hirdetni maroknyi székely fajunk felértékelhetetlen lelki és testi kiválóságait.

Egyházi pompa és ragyogás veszi körül a gyönyörű alkotást. Elhangzanak a hercegprimás megszentelő szavai, a tömeg leborul s imával fordul az egek Urához . . .

Szakadó esőben hull le a lepel a kálváriás király arcáról, hogy mindenki lássa és olvassa nemes intenciói rövid foglatát „... seregeit diadalról diadalra vezette, de amellett a békét kereste, melyet Istennél talált meg . . .”

Alig egy fél óra, míg lezajlanak mind a fenti események s ez alatt a rövid idő alatt a

Tekintse meg Márk István
ujjonnan berendezett könyvesboltját!!

Bőlényvadászat a gyergyói havasokban

Urunknak 1535-ik esztendejében január 20-án, azaz Fábán napján.

„A vadászatban kell merészség és erő,
Hogy elejtse a bőlényt, mely vakmerő,
Dühös és szilaj, ha megtámadtatik,
A vadász, vagy ő — de egyik ott vészlik.”

Szapolyai János királyunknak elég dolga akadt Ferdinánddal. Lengyelországban is akadt családi elintézni valója. Amikor visszatért Lengyelországból, Ferdinándot hívei elhagyogatták. A székelyek is hamar pártjára állottak. Báthori István vajda a Szászföld kivételével behódoltatta az egész Erdélyt János királynak.

Báthori István vajda halála után Erdélyben a leghatalmasabb ur Majláth István volt, kit a rendek kívánságára János király vajdává nevezett ki Urunknak 1534-ik esztendejében.

Elődöm, Báthori István, János király érdekében eleget tett Erdély egyes részei behódoltatásával. Szeben város még mindig makacsul kitart Ferdinánd mellett. Az én feladatomból lesz Szeben behódoltatása János király hűségére.

Zavaros idők vannak. A török a két király minden tettét éber figyelemmel kíséri. A két király osztozkodni akar Magyarországon, de az a baj, hogy a harmadik, a török, azt lesi, hogy a két torzsalkodó félnél, mint harmadik, örvendhessen.

Lázár Gábor főember: A vajdának igen nagy szüksége lehet a székelysége, mert a Fábán napi bőlényvadászatra nagyban készülnek.

Bőlényesi Ámbrus főember: A vajda szolgálatszámolyzatával napok óta hordószekerekkel hordatta az enni és inni valót.

Lázár Gábor: Cim a bőlényvadászat, de valami más rejlik az egész dolog alatt.

Bőlényesi Ámbrus: A Prieske és környéke lesz a bőlényvadászat helye.

A Prieskétől északra és keletre terjedő rengeteg erdőségekben foly a bőlényvadászat. A vadászaton jelen vannak a székelység főemberei: Lázár János, Bőjthe Ádám, Győrfi Péter, Tompa Mihály, Sándor Péter, Kardos István és Bőlényesi Ámbrus Csik- és Gyergyószékéből; Sárpatoki Márton, Luka Antal, Palóssi Miklós és Kun Gábor Háromszékről; Petki János, Markó András, Borbáth Tamás, Fancsali Ferenc és Sükösd Sebestyén Udvarhelyszékről; Magyarósi Pál, Rafai Márton, Vadasdi Péter, Gegesi Tamás és Vass Tamás Marosszékről.

Óriási sátrak előtt fenyőtörzsek égnek. Szakácsok és kukták lakomához készülnek. Vadászkiáltások visszhangzanak. Bőlény és más vad felriad. A vadásznép lármája a rengetegeket nyugalmát felzavarja. Számos bőlény és más vad elejtése után, lakomára gyülekezik a vadásznép.

Majláth István vajda: Uraim! Uraim! Uraim! Székely barátaim! A szokásos Fábán napi vadászat jól sikerült. Most következik a vadászlakoma. A hagyományos vigassággal lássunk hozzá és poharazás közben országunk sorsáról ősi szokás szerint egyet-mást beszéljünk meg! Éljen! Éljen! Éljen! zugja a vadásznép!

Pengenek a lantok. Bugnak a tárogatók. Harsognak a vadászkiáltások. Az urak vigan lakomáznak. Poharazás közben országos dolgokról tanácskoznak.

magyar történelemnek óriási darabja hullámlázik át lelkemen . . . A kálváriától pár száz méternyire áll a bencések hatalmas kéttornyú temploma, melynek egy részét második Endre király építette, aki saját temetési helyeként is ennek a kriptáját jelölte meg . . . Második Endre és negyedik Károly! Évszázados küzdelmek, kulturális harcok, pártviszályok, magyar dicsőség, magyar átok, magyar vér és magyar könny, keserű lemondás és felemelő remény véghetetlen kapcsolódása a két határköként álló név között.

Az eső sűrűn szitál, az ég komor, a Balaton csendes tükre zöldesen fénylő. A félszigetet körkörös határoló gejzir kupok, melyeket még mai napig megtűrt a természeti szépségeket is apró pénzre váltogató indusztrizált ember, dicső hirdetői a félsziget és történetének. A geológusok szerint háromszázezer esztendővel ezelőtt törtek elő ezek a föld mélyéből. Ma csak emlékek. Emlékei földünk pontusi korának, mely a Balaton környékét tele tüzdelt szelbennél-szebb vulkáni kupokkal. A föld életének fonséges alkotásai ezek a kupok. Lábuk a Balatonban fürdik, porlassza őket a víz és az ember. Csucsuk ék felé törnek, oldalukról Csopak s a Badacsony gyöngye csurog.

Kálváriás kereszték, királyi sírok és emlékek, vulkáni maradványok, magyarságunk, kereszténységünk s rejtett életü bolygónk utjelző csillagai s te szép magyar tenger, ezerszínű Balaton, ti ma szent frigyre léptetek. Fogadjátok szívesen a mostoha kor zárándokát, ki hozzátok jön, hogy a multon elmerengjen s a jelen szomorúságaihoz vigaszt merítve megtanuljon hinni, bízni s rendületlenül remélni . . .

Orgonahangverseny a csiksomlyói kegytemplomban.

A csiksomlyói kegytemplom új orgonájának felszentelése Kisasszony napján, szeptember 8-án lesz. A felszentelési szertartást és szentbeszédet dr. Imets Károly, ferencendi tartományfőnök fogja végezni. Ünnepelesen ekkor fog legelőször megszólalni a nyilvánosság előtt a 36 játéku monumentális mű, az új orgona. A délelőtti 10 órakor megkezdett szentmise alatt Domokos P. Péter képezdei zenetanár, karnagy vezetésével Gruber „Sz. Cecilia” c. zenés misé-

A lantosok közül egy előáll és a vajdától engedelmet kér, hogy az ország sorsát dalolja el lantpengetés mellett. Pengeti, pengeti lantját: Az török császár Magyarországból mindig és mindig többet foglal. Ferdinánd király nem tér észre és nem menti a menteni valót. Még most is Erdély birtoklása után vágyakozik és Szapolyai János királyunkkal osztozkodik! Erdély teljesen különálló ország lesz. Szapolyai János királyunk és leendő fia uralkodása és azután a nemzeti fejedelmek uralkodása alatt Európa országai között jelentékeny szerepet fog játszani!

Éljen! Éljen! Éljen! A derék lantos!

Petki János: Uraim! Székely Atyámfiai! Országunk érdekében nekünk is kell tennünk valamit. Szapolyai János királyunk, hogy országunk javára uralkodhassék, azon kell kezdenünk, hogy Erdély minden népe ismerje el őt királynak és vessünk véget egyszer Ferdinánd király erdélyi beavatkozásának!

Szeben város még mindig Ferdinánd partján van. Majláth vajda urunknak legyünk segítségére és Szeben várost hódoltassuk be Szapolyai János királyunk hűségére!

Éljenek! Éljenek! Éljenek! Szapolyai János királyunk és Majláth István vajdánk!

Majláth István vajda a székelység segítségével Szapolyai János király hűségére behódoltatta Szeben városát. Ha a székelység a jövőbe lát, valószínű, hogy János Zsigmond nem építette volna azt a két várat, hogy „Székely bánja”, Székely támadt.”

Ferenczy Dénes.

jét fogja előadni a csikszeredai ifjúságból alakult zene és vegyeskar.

Az orgonaverseny délután fél 7-kor veszi kezdetét. A hangverseny alatt Zsizsmann Rezső, a kolozsvári sz. Mihály-templom karnagya, a híres orgonaművész orgonadarabokat fog előadni. Bevezető beszédet tart dr. Csipak Lajos tanár. Orgonakiséret mellett énekel Ájvásné Fehér Dóra.

A szeptember 5., 6., 7.-i udvarhelyi katolikus nagygyűlés után igen alkalmas átrándulni, különösen a messziről zárandóknak, hogy ezen az érdekes és nem mindennapi eseményen részt vegyenek. Csiksomlyó utolsó vasutálomása Csikszereda, fürdőhelykedvezménytel bír és így félárjeggyel lehet megtenni az utat.

A hangversenyen résztvenni akarók kéretnek a legpontosabb megjelenésre, mert a műsor megkezdése után a templom zárva lesz.

Beléptidij az orgonahangversenyre tetszés szerinti. A műsormegváltás azonban kötelező. Tekintettel a nagy érdeklődésre, a „Műsor” előleges megvételével helyet lehet biztosítani Vádkár Lajos papirkereskedésében Csikszeredában és a barátoknál Csiksomlyón.

Adományokat az új orgona költségeire hála köszönettel fogad a Zárdaifőnökség.

Az elmúlt hét eseményei.

Belföld.

A román-magyar szerződés szeptember 1-én életbelépett. Az egyezmény kölcsönösen a legnagyobb kedvezményt biztosítja. A szerződéshez mellékelt jegyzék felsorolja mindazokat az árukat, amelyek kedvezményes vám alá esnek. A tűzifa fűrészelve és kötegelve is a múlt évi, Romániából származó tűzifaexport 75 százalékaig 0.34 aranykorona vám alá esik. Ez a kontingens jövő év január 1-től számítható. A folyó évben október 1-ig a tavalyi export 30 százalékaig, december 31-ig a tavalyi export 20 százalékaig lehet a 0.35 koronás vámtételt alkalmazni.

A Nemzeti Parasztpárt és Averescu párt fuziójáról az elmúlt napokban sok szó esett. Most a Pátria, a Nemzeti Parasztpárt hivatalos lapja a leghatározottabban cáfolja azokat a híreket, melyek a fuzió vagy együttműködési tárgyalásokról elterjedtek.

Összehívják a parlamentet? A Lupta úgy tudja, hogy a kormány szeptember 10-re rendkívüli ülészakot hív össze, melyen a legsürgősebb törvényjavaslatokat, a költségvetés egyensúlyával kapcsolatos törvényes intézkedéseket, továbbá a szesz- és cukormonopólium törvényjavaslatait intézné el.

Duca a kisebbségek jelentőségéről. Duca liberális pártelnök Kisenevben hosszabb nyilatkozatot adott a sajtónak a kisebbségi kérdéssel. Beismerte, hogy a kisebbségi elem az utóbbi időben mindinkább tényezőjévé válik az ország politikájának. A kisebbségek várják a nekik tett ígéretek beváltását, ezzel szemben az állam joggal és feltétlenül reflektál lojalitásukra. Duca szerint a liberális párt és a kisebbségek között a kapcsolatok kitűnőek és állandóan javulóban vannak.

A pátriárka az egyházak államsegélyezéséről. Christea Miron pátriárka a Bécsben megjelenő Neues Wiener Journal című lap tudósítójának nyilatkozatot tett, amelyben azt mondja, hogy Románia a nemzetiségi kérdést és az egyházak segélyezésének kérdését már megoldotta. A lelkesek államsegélyt kapnak, amely segély a görögkeleti egyháznál a hívők száma szerint fejenként 80 lejten teszen ki. Nyilatkozatában a pátriárka is beismerte, hogy a román katolikusok kevesebb segélyt kapnak, de azt azzal indokolja, hogy a kath. egyház nagy vagyonnal rendelkezik. Ime, így látja az államegyház legmagasabb méltósága az egyházak vagyoni viszonyait. A kisajátításokról és az egyház birtokainak elvételéről nem nyilatkozik a pátriárka, sem azt nem részletezte, hogy a nemzetiségi kérdés miképpen van megoldva.

Elmaradnak az ideai hadgyakorlatok. A román hadsereg az őszi nagyszabású hadgyakorlatot tervezett a Fekete tenger partvidékén. A fővárosi lapok értesülései szerint, ezek a nagy-

gyakorlatok az idén elmaradnak, mert a gazdasági viszonyok nem alkalmasak az ilyen gyakorlatok nagy költségeinek fedezésére.

Külföld.

A népszövetségi tanács hatvannegyedik ülészaka kedden délelőtt nyílt meg. Az ülészak egyik legfontosabb tárgya a Németország és Ausztria közti vámunió. Ezen az ülészakon kerül tárgyalásra a magyar-német kereskedelmi szerződés, a francia-orosz megnevezési szerződés. Romániát a népszövetségi ülésen Ghica külügyminiszter, Titulescu és Antoniadu képviselik.

A Népszövetség csütörtöki ülésén a német és osztrák kormányok ünnepélyes kijelentést tettek a vámunió tervének felfüggesztéséről és a francia kormány ugyanilyen ünnepélyességgel jelentette ki, hogy e nyilatkozatokkal elhárultak az utból azok az akadályok, amelyek az európai gazdasági válság kibontakozása előtt állottak.

Amerikában idegenkedéssel fogadták azt a francia javaslatot, hogy népszövetségi hadsereget szervezzenek a leszerelés végrehajtásának biztosítására. Kizárt dolog, hogy az Egyesült Államok hozzájáruljon e tervhez s résztvegyenek a végrehajtásban.

A zürichi tőzsdén megingott a Kreuger alakulat. A világgazdaság legújabb megdöbbenő szenzációja, hogy a modern kapitalizmus legtekélyesebb szervezete is megrendült. A Kreuger részvényei értékük 25 százalékát veszítették el a zürichi tőzsdén. Ezt a váratlan új helyzetet Svédországban legskeptikusabban itélik meg. A Kreuger-papírok árfolyama 407-ről 300-ra esett és 317-en zárult.

Magyarországon emelik a cukoradót. A harminchármas bizottság szerdai ülésén elfogadta a cukoradó emeléséről szóló tervezetet és azt negyven pengő hatvan fillérről ötven pengőre emelte fel mázsánként.

Az angol sajtó gróf Bethlenről. A Daily Telegraph egyik utóbbi számában a lemondott Bethlen István volt magyar miniszterelnök működését méltatja Európa mester taktikusa című cikkében. A cikk szerint Bethlen a háború után a nemzetközi politika talán egyik legérdekesebb alakja volt. Lemondása váratlan és megmagyarázhatatlan. Állandó optimizmusával óriási nehézségek között, mindig csak önmagára hallgatva, szerencsésen vezette Magyarországot.

Vigye iskolakönyvét beköttezni Sándoryhoz.

HIREK.

Borura-derü.

Mint minden este,
Az égre tekinttem:
Szomorú, felhős volt az!

Vártam a csillagokat, a mélységeket, a tüzeket; de nem jöttek... Lelkem, mint a pókháló, szaladt-szaladt fölfelé, oda, amerre be van állítva, amerre ki akar teljesülni. Örök-vágy, ösztön, öntudatos ösztön sarkal, lendít a csillagokba belekapaszkodni; új erőket gyűjteni a fekete küzdelemre. Ma elzárták azokat lelkem elől a felhők; az ölmos, fekete, titokzatos felhők; mintha csak összegyűjtak volna: „Ha próbára tesszük!” Kemény megpróbáltatás! „Elfedjük ma előled a fényesség szépségét, a teremtés himnuszát zengő mélységeket; „Isten nagyságát hirdeti az ég —!”; lássuk, mit csinálsz, „ha majd nem ég a lámpád, ha az örökfény nem sugárzik lelkedben?” S kárörvendően mosolyogtak; még könnyeiket is lepotyogtatták a csendteljes öreg földre. Az eső méltóság-teljesen permetezett... Én csak néztem, néztem — a végtelenbe. Semmi hangot nem hallottam, semmi feketeséget, szomorú szimbólumot nem akartam látni s szívembe beengedni. Mert tudtam, hogy soká nem tart... A feketeség, az ölmoszürkeség, mely fojtja a lelket, mely beleég az életbe, soká nem tart. Te-remtődött. Időben. Elmulik időben —.

Valóban nekem volt igazam. Lassan-lassan ki-kikandikálnak a fénynyalábok a szintelen, nyomasztó felhők közül... A csillagok újra ott ragyognak lelkem előtt. Hirdetik a diadalmas életet. A napi szürkeségben ezerszer látom megvalósulni ezt az életet. Tudom, hogy van fájdalom, megpróbáltatás, nyomor, mely elkészeríti a jó lelket. A gyerek kenyeret kér. Az édesanyának fáj a szíve, szinte összeroppan az égető szó alatt, melyet kimond: „Édes kicsikém, majd holnap. Édesapád hozni fog!...” elsápad, elsötétül; szíve összeszorul... Valamije fáj, erősen fáj!... Fáj az élet. De azért feltekint az égre — s remél!

Tudom azt is, hogy vannak, akik bambán, feketén, lemondóan vitatják maguk közt Isten létét s nem létét; hogy van-e isteni gondviselés ennyi baj, elhagyatottság közepette? Sötét, kietlen, pusztá, elvakult lelkek, kik ökolbeszorított kézzel tekintenek föl az égre. S nem remélnék!... — Az édesanya látja Isten kezét, haragját, ki sújtja a bűnmocsárban gázoló embert. Alázatos lélekkel, hősiességgel fogadja a jó Isten kezének súlyát. Mert tudja, mindenütt sok szenvedés, kereszt van: égen, földön s az emberi szívben egyaránt. S ő — ha a szenvedés, a szociális nyomor lelkébe, szívébe vág is, mégis napsugárban fürdik. S a fekete lélek, sötét szívvel baktat az élet útján. Egyik tudja, hogy van szebb, jobb, igazabb élet s a másik? öntudatlan sötétségben jár! — Az édesanya tudja, hogy a remény, a lélek vágya, nem hamis, nem ámit, nem csal, hanem ad, ad életet, tüzet, mélységet: az élet mélységét, a fekete léten is diadal-maskodó életet!

— Halálozás. Krausz Mihály csikszentdomokosi kereskedő 70 éves korában meghalt. Az elhunytban Csikszentdomokos társadalmába egy erős jellemű tagját veszítette.

Bajna Ferencné szül. Réthy Erzsébet életének 67-ik évében hosszas szenvedés után f. hó 2-án Gyergyószentmiklóson meghalt. Halálát férjén, gyermekein, testvérein, unokáin és dédunokáin kívül kiterjedt rokonsága siratja.

Özv. Leó Sándorné szül. Frátay Anna Gyergyószentmiklóson f. hó 2-án meghalt. Az elhunytban Lőrincz Vencel bir. végrehajtó anyósát gyászolja.

— Mária nevenapi bucsu Csiksomlyón. Mint minden esztendőben, úgy most is a csiksomlyói kegytemplomban a Mária nevenapi bucsu a Kisasszony napját követő vasárnap, szeptember 13-án lesz. Gyülekező már szeptember 12-én. Csikszeredába féláru vasuti kedvezménytel lehet utazni.

— A közbirtokosságok közgyűlése. Dr. Pál Gábor szeptember havában a közbirtokosságokat újabb közgyűlésre hívja össze. Az összehívás pontos dátumát közelebből közölni fogjuk.

— A gyergyószentmiklósi Kereskedői Kör elnöksége kéri az érdekelt kereskedőket, szíveskedjenek e hó 8-án, kedden este 8 órakor a kör helyiségében, cégbejegyzés ügyében tartandó gyűlésen megjelenni.

— Megnyílt a marosvásárhelyi mezőgazdasági kiállítás. Marosvásárhelyen csütörtökön nyílt meg a mezőgazdasági, ipari és apróipar kiállítás. Az ünnepélyes megnyitás d. e. 10 órakor folyt le. Először Mikó László, a marosmegyei földmivesszövetség elnöke mondotta el lelkes megnyitóbeszédét, majd Szász István, az Erdélyi Gazdasági Egylet alelnöke emelte ki a kiállítás fontosságát. A kiállítás olyan nagyszabásúvá fejlődött, hogy úgy méreteiben, mint színvonalában felülmúl minden várakozást. A megnyitás után délelőtt 11 órakor a Marosmegyei Földmives Szövetség tartott közgyűlést. Délben bankett volt a Központi szállodában, délután két órakor a mezőgazdasági gépbemutató folyt le a cukorgyár mögötti területen. A kiállítás első napját este 8 órakor a marosvásárhelyi Gazdakör dalkörének a zsidó kulturházban tartott műsoros estéje fejezte be.

— Féláru jegy Bukarestbe. Szeptember első felében az erdészeti kongresszus idején, 50 százalékos kedvezménytel lehet Bukarestbe utazni. Ugyanilyen kedvezmény jár a Bukarestbe utazóknak október 4-15. között, amikor a Nemzeti Szalon kiállítása lesz.

— A százezesek bevonásáról ismételtén értesítjük olvasóinkat. Mint már közöltük, a Banca Națională október elsején kivonja a forgalomból az összes régebbi kibocsátású egy-százlejes bankjegyeket és csak a szépiaszínű (sötétbarna) százezeseket fogadja el fizetés gyanánt. Annál nyomatékosabban hívjuk fel olvasóink figyelmét a kék, lila stb. egyszázlejes pénzjegyek elértéktelenedésére, mert az a kőszár merült fel, hogy a forgalomból kivont bankjegyek később sokkal magasabb értéket fognak képviselni. Aki ennek a hírek felül, pénzének elvesztésével fogja hi-zékenységet megfizetni. E hónap végéig váltsa be mindenki minden más, nem szépiaszínű százezesét.

— A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara újlag és nyomatékosan felhívja az érdekelt kereskedőket és iparosokat, hogy már csak három hét van a cégbejegyzési határidő lejártáig és ha nem tesznek eleget cégbejegyzési kötelezettségüknek, a határidő lejáratá után súlyos pénzbüntetéseknek teszik ki magukat. Másfelől azért is ajánlatos a minél gyorsabb bejegyeztetés, mert akció van folyamatban, hogy a régi cégeknél a bejegyzési taxa felemeltessék, mivel az eddigi 100 lej még az adminisztratív kiadásokat is alig fedezi.

A vidéki, távolabb fekvő községekben levő érdekeltek igyekezzenek a hozzájuk közelebb fekvő, nagyobb helyeken levő Ipartestületek vagy Kereskedő társulatok vezetéséhez fordulni felvilágosításért, vagy a kérések kitöltése végett, akik már instruálva lettek a kamara kiküldötté által.

Akik kérés blankettákat kérnek levél útján a kamarától, azok csatoljanak válaszbélyeget és a blanketták árát, darabonként 1 lej 50 banit, bélyegben is küldhetik, ellenkező esetben a hivatalnak nem áll módjában a kért blankettákat megküldeni.

— A gyógyszerész-bélyegekről mult számunkban említést tettünk. Megírtuk, hogy már a szerencsétlen beteg orvosságára is bélyeget szült ez a tarthatatlan bélyegörület. Vidéken már alkalmazzák is. Felvilágosításul közöljük olvasóinkkal, hogy a gyógyszerárakban a receptekhez csatolt gyógyszerbélyegek átvétele nem kötelező, azok visszautasíthatók.

— Turista irodalmi- és fénykép-pályázat. Az Erdélyi Turista című évnegyedes folyóirat legutóbbi számában turista irodalmi és fénykép-pályázatot hirdet, melyen bárki több művel is részt vehet. A pályázatok részletes feltételei megtudhatók az Erdélyi Turista folyóirat 2—3-ik számából, mely minden nagyobb újság-árusító helyen kapható, vagy megrendelhető Brassóból (Szent János-utca 7).

— Beludzsisztánban katasztrófális földrengés pusztított. Londonból jelentik: Beludzsisztánban, a Tsakol—Kelat vonaltól délre több területben katasztrófális hatású földrengés pusztított. A vidék képe helyenkint teljesen megváltozott. Hegyek magasodtak elő a föld mélységéből, hatalmas felhőszakadások keletkeztek s több folyó megváltoztatta medrét. A földrengés fészke Kelat-tól délnyugatra volt 100 kilométernyire. Számos község és néhány város romokban hever. Számolni kell azzal, hogy legalább ötszázan életüket veszítették a földrengés-katasztrófánál.

— Erdélyi Turista. Most jelent meg az Erdélyi Turista című évnegyedes folyóirat kettős nyári száma, mely ezuttal is változatos, gazdag tartalmával, szép kiállításával kelthet érdeklődést. Főbb cikkei közül kiemeljük Halász Kálmán vezércikkét, mely a székelyföldi turizmus megoldandó problémáira mutat rá, Székely Géza cikkét a Nagykőhavas szépségeiről, Szikulusz, Czirják Károly, Ujváry Imre cikkét a Nagy Sándor béréről, a Pietroszról, a Detonátáról. Kuchárik József Hogyan sütkérezzünk? című cikkében ad gyakorlati tanácsot e kérdésben. Bányay János turista-kalauzok készítésének és kiadásának fontosságára hívja fel a figyelmet. Prox Alfréd pedig a Nagykőhavas felfedezett jégbarlangot ismerteti. A turista-tízparancsolat, a humoródalmási Orbán Balázs-ünnepség és több kisebb cikk, turista-hír Erdélyből, Magyarországból és más külföldi államokból. Irodalom és Vegyes-rovat teszi teljessé a lapot, mely ezuttal részletes fürdőrovattal bővült. Az Erdélyi Fürdőértékesítő Borszék-, Császár-, Előpatak-, Málnás-, Püspök-, Maroshévíz- és Tusnádfürdőt ismerteti a folyóirat részletesen. Az Erdélyi Turista e számában irodalmi és fénykép-pályázatot is hirdet, mellyel Erdély minél szé-

lesebb körben való feltárására ad alkalmat. A lap rövid fennállása óta is jelentékeny mértékben terelte rá a bel- és külföldi érdeklődését Erdélyre és benne főleg a Székelyföldre, s a jövőben is fontos szerepet kíván betölteni a Székelyföld turizmusának és idegenforgalmának a fellendítése érdekében. — A Halász Kálmán és Székely Géza szerkesztésében megjelenő folyóirat előfizetési ára egy évre 60 lej. Előfizetni lehet: Brassó—Brasov, Szent János utca 7. szám. Példányonként minden nagyobb újságárusító helyen kapható.

* Kifogástalan állapotban levő telefonkészülék eladó. Cim a kiadóban.

Legujabb.

Lapunk nyomása közben értesülünk, hogy a székelyudvarhelyi Országos Katolikus Nagygyűlést a kolozsvári inspektoratus táviratilag betiltotta. Esetleges megtartása bizonytalan időre elhalasztva.

Az Uránia mozgó hirei.

Szept. 5-én és 6-án, szombaton és vasárnap

Az a huncut Ámor.

Hangos sportfilm, főszerepben az amerikaiak szimpatikus csirkefogójával: WILLIAM HAYNES-szel, aki nemcsak, a palm-beachi autóvilágversenyt nyeri meg egy izgalmas verseny keretében, hanem leleményességével megszerzi magának egy milliárdos miss kezét is.

F. hó 9. és 10-én, szerdán és csütörtökön

A diktátor.

Gyönyörű spanyoltárgyú történet, mely Mexico elfoglalása idején játszódik. Főszereplők: MARY BRIAN és GILBERT ROLAND.

F. hó 12. és 13-án, szombaton és vasárnap

Vihar a Mont-Blanc felett.

Aki látta annakidején a „Szent hegyet“, ma is a legnagyobb elragadtatás hangján beszél róla. Ez a pompás, hangos filmremek is abban a milieuban, a svájci Alpok égbenyúló havas bércei között készült s a Mont-Blanc csúcsán álló megfigyelő állomás órének hóviharokkal, fagygal, lavínával dacoló hősiességét és önfeláldozását látjuk benne, melyet az emberiség és a tudomány érdekében fejt ki. Lélekzettel állító sí-főlvételek, borzalmasan gyönyörű hóvihar s Davosnak, a téli sportok hazájának fényűző élete, maradéktalan élményt nyújtanak a nézőnek.

Jön:

Viharexpress.

LON CHANEY utolsó alakítása.

Alfaluban, a piactéren,
tűzmentes

**üzlethelyiség
lakással együtt**
kiadó.

3—2

Özv. Jakabffy Miklósné.

SPORT.

Kedden lesz a kupadöntő.

Lapzártakor vett táviratunk birtokában tudatjuk Gyergyó sportszerető közönségével, hogy Udvarhely—Gyergyó kupadöntő tennisz-versenye nem vasárnap, mint az a meghívókban is volt, hanem csak kedden tartható meg, mert Udvarhely csapata csak akkor jöhet meg, mert Udvarhely csapata csak akkor jöhet meg, mert Udvarhely csapata csak akkor jöhet meg, melyre mindkét csapat teljes odaadással és vaszorgalommal készült, — nem marad el.

A mérkőzések reggel 9 órától estig tartanak s ha nem csalódunk, rekord közönség fogja végig nézni.

A magyarok az egész világot bámulatbaejtő, ragyogó teljesítményekkel győzték le Európát Párisban.

A világhírű magyar uszógárda 22 pont különbséggel nyerte meg a nagyjértékű Európa-serleget Németország előtt. Magyarország 114 pontot szerzett, míg Németország csak 92.5 pontot. A szombati nap legnagyobb meglepetése vitéz Halassy Olivér győzelme volt az 1500 méteren. A franciák dédelgetett kedvence, Taris és az olaszok világszerte ismert uszói elől ragadta el a pálmát Halassy, kinek bravuros győzelmét még a francia közönség is lelkesen ünnepelte.

A vízpoló Európa-bajnokságot

ugyancsak a magyar csapat nyerte. 2. Németország. 3. Anglia. 4. Franciaország. 5. Csehszlovákia. 6. Belgium. 7. Svédország.

A magyarok nyerték Európa galambblövő bajnokságát.

Mult vasárnap rendezték meg Lembergben Európa galambblövő bajnokságát. A magyar csapat nagy fölényrel győzött a többi nemzetek előtt.

A magyar atléta-gárda

49:23 arányu hatalmas győzelmet aratott Lengyelország atléta csapata ellen Krolewska Hütában.

**A legjobb
magyar és német könyveket
olvashatja, ha beiratkozik**

**Vajda Bözsi
kölcsönkönyvtárába**

(Str. Reg. Ferdinand 14.) Telefon: 11.

**Állandóan új könyvek.
Kedvező feltételek.**

Nyitva: 27
mindennap d. e. 11-től d. u. 5-ig.

Nikotinmentes

**Fumosan-
cigaretták** kaphatók:
Márk István dohánytőzsdéjében

A marosvásárhelyi 70 ágyas modern szanatórium

műtő és szülőszobákkal, Röntgen-, hydro- és elektro-therapiával, quartz és diathermiával, bacteriologiai és chemiai laboratoriumokkal stb. berendezve, továbbá hideg-, melegvizzel, központi fűtéssel, lifttel, rádióval felszerelve.

Felvez: Sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, beldeg-, bőr-, urológiai-, fül-, orr-, gége-, szemészeti és gyermekgyógyászati betegeket.